

OGRODZENIE (12) *sb n*

-enie (11), -enie (1).

Oba o oraz pierwsze e jasne, końcowe e pochylone.

sg N ogrodzenie (10); -é (1), -(e) (9). ◊ [G ogrodzenia.] ◊ A ogrodzeni(e) (1). ◊ L ogrodzeniu (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde bez cytatu; poza tym XVI w. s.v. ogrodzić oraz w objaśnieniu s.v. ogródek.

I. Rzeczownik od „ogrodzić”; przedstawienie jakiejś treści nie wprost (1) :

Wyrażenie: »słowne ogrodzenie« = peryfraza (1): Periphrasis latine circumloquutio, Obmówienie/ to yest słowne ogrodzenie/ gdy wiele słowa yedną rzecz bywa ogrodzona/ álbo fzerzey wymówiona. Mącz 291c.

[Wyrażenie przyimkowe: »bez ogrodzenia«: Lecz Ian [na pytanie, czy jest Mesjaszem] zgoła y zaráz bez ogrodzenia [...] fkláda to z siebie y mowi: zem ia nie iest Meffyałzem Chrystušem. SkarKaz 19a (Linde s.v. ogrodzić).]

II. Z neutralizacją funkcji odczasownikowej (11) :

1. To, co otacza jakiś obiekt (najczęściej teren), stanowiąc jego granicę i ochronę (zwykle płot, mur, wał); vallum Mymer¹; praetextum, saepimentum Mącz; circummunitio, firmamen, saepta Calep; saeptio, saeptum Cn (10) : Mymer¹ 13; Praetexta tuguriorum, Ogrodzenie álbo otámowanie wieyskie. Mącz 453c, 384a; Circummunitio – Wkolo ogrodzenie. Calep 198b, 421a, 969b.

ogrodzenie czego (1): Vczynił tełz kratę do ołtarzá/ iáko fieć zmiedzi/ miedzy ogrodzenie iego BudBib Ex 38/4; [ysz by myal then tho franciszek Glynsky wewszem thak Seroky placz Swoy dlvgy vyelky Iako then tho Ioachim glynsky ma w ogrodzenyv dworv swego y thych ynszych rzeczy na myenyonych ZapKraK 1522 219/388].

W połączeniu szeregowym (1): Ošťrozenie/ dyłowanie/ ogrodzenie/ y wízelákie płoty máią byđz rowne GostGosp 48.

Zwrot: »w ogrodzeniu być« = być ogrodzonym (1): Páltewniki áby w tákim ogrodzeniu były/ coby w Iešieni y ná Wiołnę żadna rzecz w nim nie była GostGosp 102; [ZapKraK 1522 219/388; LustrPłoc 190].

[Szereg: »ogrodzenie ani dyłowanie«: dom wszystkich gliną polepiono, około niego nie masz żadnego ogrodzenia ani dyłowania. LustrPłoc 192.] [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

Przen (1) : Bo tełz famo niedobyte ogrodzenie iestci łtwornóć miełzczań. BielŻyw 144.

2. Teren otoczony płotem, murem (1) : Septus, Ogrodzenie/ zámknione mieyłce/ łzránki/ tełz obráb álbo obrá gdzie byđło łtawa. Mącz 383d.

Cf [OGRODA], OGRODEK, OGRODZIĆ